

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII W KLASACH IV – VIII W SZKOLE PODSTAWOWEJ W SIENIAWIE IM. T. KOSCIUSZKI

I. OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW

Na zajęciach z historii uczeń jest oceniany w następujących obszarach:

- czytanie mapy i korzystanie z atlasu,
- czytanie ze zrozumieniem (tekstu z podręcznika),
- analiza prostego tekstu źródłowego,
- posługiwanie się podstawowymi pojęciami z zakresu chronologii, obliczanie czasu wydarzeń, długości ich trwania, umieszczenie ich na taśmie czasu,
- umiejętność łączenia faktów, myślenia przyczynowo – skutkowego, porównania epok, ustrojów politycznych, społecznych i gospodarczych na przestrzeni dziejów,
- wykorzystanie ilustracji, filmu, nagrania audio jako źródła informacji (dokonanie opisu w formie ustnej lub pisemnej),
- umiejętność narysowania drzewa genealogicznego,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne (zadania domowe, wypracowania na tematy historyczne),
- sprawdziany pisemne (testy, sprawdziany, kartkówki),
- zaangażowanie i wkład pracy ucznia,
- udział w konkursach historycznych,
- konstruowanie prostych zagadek historycznych (krzyżówek, rebusów, szarad),
- praca w grupie rówieśniczej,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń (jeżeli jest wymagany).

II. FORMY I METODY SPRAWDZANIA WIEDZY

Ocenianiu podlegają następujące formy pracy ucznia:

- sprawdziany,
- kartkówki,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne,
- praca na lekcji,
- praca w grupach,
- praca domowa,
- referat, pokaz multimedialny,
- projekt uczniowski,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń,

Sprawdzian – przeprowadzany jest po zakończeniu każdego działu. Sprawdzian poprzedzony jest powtórzeniem, zapowiedziany na tydzień przed wyznaczonym terminem i zapisany w dzienniku. Nauczyciel zapowiadając sprawdzian podaje jednocześnie zakres obowiązującego materiału, który uczniowie zapisują w zeszycie przedmiotowym. Rodzice zapoznają się z nim i podpisują się. Obowiązkiem ucznia jest przystąpienie do sprawdzianu. Uczeń, który nie pisał sprawdzianu jest zobowiązany do napisania go w późniejszym terminie. Czas przewidziany na przystąpienie do napisania zaległej pracy wynosi dwa tygodnie od powrotu ucznia do szkoły lub ustalany jest indywidualnie z nauczycielem. Po przekroczeniu ustalonego terminu uczeń pisze sprawdzian na najbliższej lekcji. Nauczyciel zobowiązany jest do oddania sprawdzonych i ocenionych sprawdzianów najpóźniej tydzień po ich przeprowadzeniu. Oceny ze sprawdzianów wpisywane są do dziennika kolorem czerwonym. Podczas pisania sprawdzianu uczeń zobowiązany jest do zachowania szczególnej dyscypliny. W przypadku kontaktowania się uczniów między sobą w czasie pisania, czy spisywania, nauczyciel ma prawo do obniżenia oceny lub postawienia oceny niedostatecznej. Odpowiedzi będą punktowane. Przy przeliczeniu punktów na ocenę obowiązuje skala:

niedostateczny	0 – 29 %
dopuszczający	30 – 49 %
dostateczny	50 – 75 %
dobry	76 – 90 %
bardzo dobry	91 – 100 %
celujący	powyżej 100 %

Kartkówka - to rodzaj pracy pisemnej sprawdzającej stopień przyswojenia materiału z ostatnich trzech lekcji lub ostatniej jednostki lekcyjnej. Stosuje się ją w zależności od potrzeb nauczyciela, bez konieczności wcześniejszej powtórki i zapowiedzi. Czas trwania kartkówki wynosi maksymalnie 15 minut. Uczeń, który nie pisał kartkówki ma obowiązek napisać ją w przeciągu jednego tygodnia po powrocie do szkoły. Po przekroczeniu ustalonego terminu uczeń pisze kartkówkę na najbliższej lekcji. Odpowiedzi będą punktowane i procentowo przeliczane na oceny tak, jak na sprawdzianach. Nauczyciel zobowiązany jest do oddania sprawdzonych i ocenionych kartkówek na następnej lekcji. Oceny z kartkówek wpisywane są do dziennika kolorem zielonym.

Odpowiedź ustna - nauczyciel ma prawo do sprawdzenia wiedzy ucznia w formie ustnej z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych. Przy odpowiedzi ustnej, oceniani podlegają poziom merytoryczny, poprawne stosowanie terminów i nazw historycznych oraz kultura wypowiedzi. Wystawiając ocenę za wypowiedź ustną nauczyciel dokonuje jej uzasadnienia.

Raz w semestrze uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie bez podania przyczyny (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek). Zgłoszenie nieprzygotowania powinno nastąpić przed rozpoczęciem lekcji. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi brak przygotowania, które nastąpiło z ważnych przyczyn, potwierdzonych pisemnie przez rodzica/prawnego opiekuna.

Praca na lekcji – nauczyciel może ocenić aktywność ucznia na lekcji. Systematyczność pracy na lekcji ucznia można oceniać znakiem plus (+) lub znakiem minus (-).

- 5 plusów otrzymane przez ucznia to ocena bardzo dobra (jeżeli uczeń wykazał się wiedzą ponadprogramową może otrzymać ocenę celującą),

- trzy minusy to ocena niedostateczna.

Referat, pokaz multimedialny - jest samodzielna pracą ucznia, który korzystając z różnych źródeł informacji dokonuje opracowania danego zagadnienia, a następnie prezentuje efekty swojej pracy na forum klasy. Nauczyciel może zadać uczniowi kilka pytań z zakresu referowanego materiału. Nauczyciel proponuje uczniom dwa razy w semestrze pracę w formie referatu z której uczniowie mogą lecz nie muszą skorzystać.

Zadania domowe

1. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych
2. Zadając pracę domową nauczyciel określa wymagania formalne związane z jej wykonaniem
3. Uczeń ma obowiązek przestrzegać terminu i sposobu wykonywania pracy domowej.
4. Za brak zadania domowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
5. Brak zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń jest równoznaczny z brakiem zadania i uczeń otrzymuje wówczas ocenę niedostateczną.
6. W przypadku usprawiedliwienia braku zadania, uczeń otrzymuje znak (-), ale jest zobowiązany do przyniesienia zadania na następną lekcję. Jeżeli się z tego nie wywiąże, otrzymuje ocenę niedostateczną, bez możliwości poprawy.
7. Jeden raz w semestrze uczeń może zgłosić brak zadania bez podania konkretnej przyczyny. Jednak należy to zadanie przynieść na następną lekcję. Jeżeli się z tego nie wywiąże, otrzymuje ocenę niedostateczną.
8. Po zakończeniu każdego działu uczeń zobowiązany jest do napisania zadania podsumowującego. Zadania te są oceniane punktowo według skali obowiązującej na sprawdzianach.
9. W przypadku odpisania zadania od innych, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
10. Nie wszystkie zadania podlegają ocenie, jednakże w przypadku ich braku uczeń otrzymuje znak (-). Trzy minusy oznaczają ocenę niedostateczną.
11. Elementy brane pod uwagę przy ocenie pracy domowej to: zawartość merytoryczna oraz wykonanie i estetyka.

Zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń

Obowiązkiem ucznia jest systematyczne (czytelne i estetyczne) prowadzenie notatek w zeszycie przedmiotowym i zeszycie ćwiczeń (jeżeli jest wymagany). Uczeń, który był nieobecny na lekcji lub kilku lekcjach ma obowiązek nadrobić wszystkie notatki i prace domowe w zeszycie przedmiotowym i zeszycie ćwiczeń w ciągu tygodnia. Jeżeli tego nie zrobi otrzymuje znak (-), dwa minusy oznaczają ocenę niedostateczną.

Uczeń ma obowiązek systematycznie uzupełniać zeszyt ćwiczeń, jeżeli nie wszystkie zadania były wykonane na lekcji.

Udział w konkursach

Uczniowie, którzy biorą udział w konkursach historycznych i otrzymali przynajmniej 70% punktów możliwych do zdobycia lub dostali się do następnego etapu otrzymują ocenę celującą (ocenie bieżące).

Jeżeli uczeń zostaje laureatem lub finalistą konkursu historycznego na szczeblu ogólnopolskim lub wojewódzkim może uzyskać celującą ocenę śródroczną lub końcoworoczną, pod warunkiem uzyskiwania odpowiednich ocen cząstkowych.

III. SPOSOBY DOKUMENTOWANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Osiągnięcia uczniów są notowane w dzienniku za pomocą ocen.
2. Uczeń jest informowany o ocenie w chwili jej wystawienia.
3. W ocenianiu stosuje się następującą skalę:
6 – celujący
5 – bardzo dobry
4 – dobry
3 – dostateczny
2 – dopuszczający
1 – niedostateczny
4. Przy wystawianiu ocen bieżących oraz oceny śródrocznej dopuszcza się stosowanie plusów i minusów z wykluczeniem oceny celującej i niedostatecznej.
5. W ciągu semestru, przy jednej godzinie historii tygodniowo uczeń powinien uzyskać minimum trzy oceny, przy dwóch godzinach tygodniowo – minimum pięć ocen.
6. Wszystkie sprawdziany są przechowywane przez nauczyciela w szkole do końca roku szkolnego. Rodzice mogą obejrzeć sprawdzian swego dziecka przychodząc do szkoły.
7. Nie ocenia się ucznia po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności. Jednak uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki i wiadomości z lekcji, na których był nieobecny.
8. Nie wystawia się ocen za odpowiedzi ustne, nie przeprowadza sprawdzianów i kartkówek bezpośrednio po całodniowej lub kilkudniowej wycieczce.
9. Uczeń ma obowiązek systematycznie pracować na lekcjach historii i w domu, ma obowiązek przeczytania danego tematu lekcji z podręcznika.
10. W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe (uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania) potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno – pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne w porozumieniu z jego rodzicami, pedagogiem szkolnym oraz wychowawcą.

IV. SPOSÓB UZYSKIWANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

1. Przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej brane są pod uwagę oceny uzyskane ze wszystkich form aktywności.
2. Nauczyciel wystawia ocenę śródroczną lub roczną dokonując zestawienia osiągnięć i postępów ucznia.
3. Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:
  - sprawdziany
  - odpowiedzi ustne i kartkówki
  - prace domowe
  - aktywność na lekcjach
  - prace dodatkowe
  - prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń
4. Ocena śródroczna wystawiana jest za prace ucznia w całym pierwszym półroczu.
5. Przy wystawianiu oceny rocznej bierze się pod uwagę całe pierwsze i drugie półrocze roku szkolnego.
6. Oceny nie ustala się jako średniej arytmetycznej obu półroczy.
7. Nauczyciel ma obowiązek na prośbę ucznia lub rodzica uzasadnić wystawioną ocenę lub dokonać oceny opisowej.
8. Tryb i warunki uzyskania oceny śródrocznej i rocznej wyższej niż przewidywana zawarte są w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania.

V. ZASADY POPRAWY OCENY

1. Uczeń ma prawo poprawić ocenę ze sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od jego napisania, w terminie ustalonym przez nauczyciela. Uczeń pisze sprawdzian z innymi zadaniami, ale zakres materiału jest ten sam. Ocenę poprawioną wpisuje się obok oceny uzyskanej poprzednio. Jeżeli uczeń otrzymał ocenę niższą niż poprzednio, wówczas nie wpisuje się jej. Jeżeli uczeń, z nieuzasadnionych przyczyn nie przystąpi do sprawdzianu poprawkowego w wyznaczonym terminie, traci prawo do poprawy oceny ze sprawdzianu.
2. Uczeń ma prawo do poprawy oceny z kartkówki w ciągu tygodnia od jej napisania. Ocenę poprawioną wpisuje się obok oceny uzyskanej poprzednio. Jeżeli uczeń otrzymał ocenę niższą niż poprzednio, nie wpisuje się jej. Jeżeli uczeń nie przystąpi do poprawy kartkówki w wyznaczonym terminie, traci możliwość poprawy oceny.
3. Uczeń ma prawo do poprawy oceny z odpowiedzi ustnej na następnej lekcji. Musi jednak sam zgłosić chęć poprawy oceny. Jeżeli na lekcji brakuje czasu, nauczyciel może wyznaczyć inny termin (np. po lekcjach). W przypadku, gdy uczeń nie zgłosi się w wyznaczonym terminie, traci możliwość poprawy oceny. Ocenę poprawioną wpisuje się obok oceny uzyskanej poprzednio. Jeżeli uczeń podczas poprawy oceny z odpowiedzi ustnej otrzyma ocenę niższą niż poprzednio, wpisuje się ją do dziennika.
4. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną z zadania domowego przynosząc zaległe zadanie na następną lekcję. Jeżeli się nie wywiąże traci możliwość poprawy oceny. Ocena otrzymana w wyniku poprawy zadania domowego jest wpisywana obok oceny niedostatecznej, co jest informacją dla nauczyciela, że uczeń nie zawsze pracuje systematycznie.
5. Oceny można poprawiać tylko raz.
6. Nauczyciel może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu poprawiania oceny w przypadku choroby ucznia lub usprawiedliwionej nieobecności w szkole, nie związanej z chorobą.

VI. OGÓLNE WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z HISTORII

Ocena celująca

Uczeń:

- posiada wiedzę wykraczającą poza program nauczania dla klas IV – VIII szkoły podstawowej,
- biegle wykorzystuje zdobytą wiedzę w rozwiązywaniu problemów,
- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- samodzielnie wzbogaca wiedzę poprzez czytanie książek o treści historycznej,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- jest inicjatorem rozwiązywania problemów i zadań,
- w czasie dyskusji potrafi prawidłowo operować pojęciami historycznymi,
- wyraża samodzielny, krytyczny stosunek do określonych zagadnień z historii,
- potrafi myśleć w kategoriach przyczynowo- skutkowych,
- umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami z innych przedmiotów humanistycznych,
- potrafi samodzielnie dotrzeć do różnych źródeł oraz informacji i w oparciu o nie rozszerzyć swą wiedzę historyczną,
- potrafi na forum klasy zaprezentować wyniki swojej pracy,
- posługuje się poprawną polszczyzną,
- jest systematyczny, obowiązkowy i pilny,
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy, zawsze ma odrobione zadania domowe,
- uczestniczy i odnosi sukcesy w konkursach historycznych.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- opanował w pełni zakres wiadomości przewidziany programem nauczania dla poszczególnych klas,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela oraz samodzielnie je zdobywać,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne i poprawnie się nimi posługuje,
- samodzielnie rozwiązuje zadania i potrafi zaprezentować ich wyniki na forum klasy,
- potrafi myśleć w kategoriach przyczynowo - skutkowych,
- potrafi uporządkować swoją wiedzę i właściwie wykorzystać,
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania problemów w czasie lekcji,
- w czasie dyskusji potrafi prawidłowo operować pojęciami historycznymi,
- wyraża samodzielny, krytyczny stosunek do określonych zagadnień z historii,

- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- jest systematyczny, obowiązkowy i pilny,
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy, zawsze ma odrobione zadania domowe,
- uczestniczy w konkursach historycznych.

Ocena dobra

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania w poszczególnych klasach w stopniu zadawalającym,
- aktywnie pracuje na lekcji,
- podstawowe zadania i problemy rozwiązuje samodzielnie, zadania trudniejsze pod kierunkiem nauczyciela,
- dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń historycznych,
- prawidłowo prowadzi zeszyt przedmiotowy, odrabia zadania domowe.
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji,
- poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo - skutkowych,
- systematycznie przygotowuje się do lekcji,
- w sposób zadawalający operuje pojęciami historycznymi,
- jest systematyczny i obowiązkowy.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w programie poszczególnych klas,
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji,
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadawalającym,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania, trudniejsze wykonuje przy pomocy nauczyciela,
- konstruuje krótkie wypowiedzi na tematy historyczne,
- przygotowuje się do lekcji (odstępstwa od tej reguły zdarzają mu się bardzo sporadycznie).

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- posiada poważne braki w wiedzy, które jednak nie przekreślają możliwości dalszej nauki,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonywać proste polecenia, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności,
- konstruuje krótkie dwu, trzyzdaniowe odpowiedzi.
- zadania wykonuje chętnie w miarę swoich możliwości,

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości, a braki są na tyle duże, że uniemożliwiają mu kontynuację nauki,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnień o niewielkim stopniu trudności i wykonać najprostszych zadań.